

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četr leta „ 1.30

III
42580

Naročnina se pošilja
upravnemu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovele.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

Monika st. 1.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 2.

V Mariboru, dne 13. januarija 1898.

Tečaj XXXII.

„Naš čolnič otmimo!“

(Dopis iz celjskega okraja.)

»Svoji k svojim!« Kolikokrat bereš in sliši te besede! Ž njimi se ljudstvo poziva, naj se drži povsod sinov in priateljev svojega naroda. Dobro; tudi mi smo zato. A mi smo pa tudi zato, naj bi se resno in glasno istotako klicalo: »Svoji k svojim« onim krogom, ki za drag denar iz tujine prinašajo tuje blago v kvar in pogubo našega naroda.

V božičnih počitnicah si videl dijake, male in velike, prihajati domov. Ali so prišli »svoji« k »svojim«? O kako marsikatera slovenska mati se s tužnim srcem ozira na svojega »študenta«, rekoč: Kako se je spremenil, ni več »naš«! Govori seveda, kakor ga je mati učila, ljubi iskreno svoj narod in jezik njegov, a mati ga je učila tudi moliti, učila ga je ljubiti Boga in resnice njegove, »študent« pa se moliti sramuje, je mrzel do Boga, da morda celo sovraži in zasmehuje Boga in sv. vero. Tako se sinovi slovenskih starišev na tujem potujčijo, navzamejo se po šolah in mestih tujega duha in se ne vračajo več nazaj »svoji« k »svojim«. In marsikateri, ko začnejo javno delovati, ne delujejo s »svojimi« v prid in blagor našega naroda, ampak v njega nesrečo in pogubo.

Noben rodoljub, ki zaslubi to ime, ne bo trdil, da je socijalna demokracija podpora našim narodnim težnjam. In vendar, koliko je slovenskih dijakov, ki so njeni strastni zagovorniki in vneti sotrudniki! Meseca svedčana 1896 je na Dunaju umrl slovenski visokošolec, ki je bil strógo socijalno-demokratičnega

naziranja in priden sotrudnik »Delavca«, kateri je ž njim zgubil svojega najspretnejšega in najbistroumnejšega dopisnika.

Pri zadnjih državnozborskih volitvah v Gradcu je nemško katoliško dijaštvu zastavilo vse svoje moči za kandidata katoliške stranke, one stranke, ki je potem v državnem zboru se zvezala s Slovani ter vstrajno se ž njimi borila zoper naše besne sovražnike, vsi drugi nemški dijaki pa, najsibodo že židovsko-liberalnega, nacionalnega ali demokraškega mišljenja, so strastno delovali za socijalnega demokrata Resla, ki je divje ropotal zoper slovenskega ministra in večino.

In naši slovenski vseučiliščniki, ki so na tujem se napili liberalnega duha, na kateri strani so bili oni? — Oddajali so svoje glasove Reslu in rovali zoper kandidata katoliške stranke. Niso-li to odpadniki našega naroda nalik nemškutarjem? Naj krokajo na vse grlo »Slovenec sem, Slovenec sem«, mi pa rečemo ne in stokrat ne: »tako ni mati dajata, ko vas je bila rojena!«

Dá, da to je sodba sveta, to je sodba, je nesreča našega in vsakega naroda, ker je luč prišla na svet, pa so ljudje bolj ljubili temo ko luč. Da ne bi bilo tako, bili bi slovenski narodnjaki vedno združeni v skupnem delovanju; bili bi davno že z drugimi avstrijskimi Slovani in nemškimi katoličani združeni v močno stranko, ki bi dala ljudstvu narodne in druge pravice. Mnogokrat nismo mogli pojmiti, kako je mogoče, da se bere o ljudeh, da imajo oči, pa ne vidijo, imajo ušesa, pa ne slišijo. Sedaj razumemo, ker imamo take ljudi pred in med seboj.

Med zadnjim državnozborskim zasedanjem je bliskalo in grmelo dovolj, da bi vsak, ki ima še tako otemnele oči in oglušena ušesa, lahko sprevidel in spreslišal, kje so prijatelji, kje nasprotniki našega naroda, po kateri poti zamoremo v Avstriji priti do ednakopravnosti in zaželenega miru. Vihar, ki preti razbiti mogočno avstrijsko ladijo in potopiti »naš čolnič«, priklenjen ob njo, ta vihar, od katere strani piha in vihra? Od liberalne, od izključno nacionalne, od demokraške.

In od katere strani pihlja veter miru in sprave? Od katoliške. A so ljudje, ki imajo oči, pa tega ne vidijo; imajo ušesa, pa tega ne slišijo. So ljudje, ki vedno še rajši prebirajo liberalne časnike, kot katoliške; so ljudje, ki imajo tiskarno za »narodno«, katera širi med nas spise, ki pačijo ljudstvo, da tu in tam že vhaja v tabor naših narodnih sovražnikov; so ljudje, ki dajejo priznanje nemški katol. stranki, a sami povdarijajo tej stranki nasprotna načela ter jo tirajo.

Dá, da to je sodba sveta, to je sodba, je nesreča našega in vsakega naroda, ker je luč prišla na svet, pa so ljudje bolj ljubili temo ko luč. Da ne bi bilo tako, bili bi slovenski narodnjaki vedno združeni v skupnem delovanju; bili bi davno že z drugimi avstrijskimi Slovani in nemškimi katoličani združeni v močno stranko, ki bi dala ljudstvu narodne in druge pravice. Mnogokrat nismo mogli pojmiti, kako je mogoče, da se bere o ljudeh, da imajo oči, pa ne vidijo, imajo ušesa, pa ne slišijo. Sedaj razumemo, ker imamo take ljudi pred in med seboj.

Naj velja načelo: »Svoji k svojim!« A ne le tam, kjer se dobri kaj za telo, ampak tudi tam, kjer si bistriš glavo. Ne kupujte za drag denar slovenskih žuljev one raznolice tuje robe, ki se prodaje po srednjih in višjih šolah, po časopisih in knjižurah od naših zakletih sovražnikov in ne nosite je med narod, ker je zanj pogubna! »Naš čolnič otmimo!« Za to pa ne napeljujmo sami vanj pogubnosnih valov iz tujega besnečega morja.

„Ne v dvoranah bogatinov,
Kjer blesk zakladov te slepi, —

Listek.

Žepna ura.

(Slika iz življenja; narisal Janko L.)

Po ulicah k. trga je hodil v nedeljo mlad fant, kakih osemnajst let star. Bil je kovaški pomočnik, z imenom Jože. Se le dva meseca je bil pomočnik pri kovaškem mojstru, kjer se je bil poprej izučil. Na prvi pogled je bilo videti, da je mladenič tako zadovoljen in srečen, kakor je to kazal njegov veseli obraz. In kaj bi tudi ne? Bil je nepopaten in lepo izrejen, v svojem rokodelstvu pa dobro izučen. Če tudi od ubožnih starišev ni upal nobene dedščine, vendar si je s poštenim rokodelstvom obeta lepo prihodnost.

Deset goldinarjev imam že prisluženega, govoril je sam seboj, in zraven malo požvenketal z denarjem v žepu. »Zdaj hočem pa štediti. Vsaka dva meseca zaslužim 14 gld. Od teh mi lahko ostane desetak, a ostalo porabim za obleko. Tako si na leto prihranim 60 gld. To je že znatna svtica, in ako vsako leto toliko prihranim, imam v desetih letih šest sto, zraven pa še par stotakov obresti. S tem denarjem pa že smem postati mojster.«

Tako je fant znal dobro računati in še

boli lepe upe zidati, ter se prisluženega desetaka bolj veselil, kakor bogatin tisočaka. Toda sklepi so res lahki, ali težje je in dosti moči, da jeklene volje je treba, stanovitno jih izvesti!

Gredě po ulicah, ustavi se Jože pri urarju in ogleduje lepe nove ure, ki so visele v oknu. Ena od druge je bila lepša, in vse so zapeljivo vabile gledalce, naj si jih kupijo. Posebno Jožeta je mikalo. »Kako« mislil si je — »bi bil srečen, ako bi imel takšno uro«, ali desetak v žepu mu je vendar še ljubši.

Ali skušnjava mu ne da miru. »Poprasi vendar le hočem, pravi sam pri sebi, morebiti da niso tako drage.« — Vstopi v prodajalnico in povprašuje, koliko je cena tej in tej uri. Urar, sladek mož, hvali na vse pretege zdaj ure, zdaj fanta, in slednjic se le zmuzne pomočnikov desetak iz žepa, ura pa v žep.

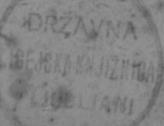
Prišedsi iz prodajalnice na ulice, ga hi-poma obide britek kes, da se je tako hitro izneveril svoji oblubi in prelomil dobr sklep, štediti. Ali kar je bilo, je bilo. Za trdno pa oblubi, se naprej krepko v bran postaviti taki skušnjavi, in da je to bilo prvikrat in zadnjikrat.

Po pretekli dveh mesecih mu ostane spet desetak od prisluženega denarja. Koli-

kokrat se je že jezil, da uro ima, verižice pa ne. Tako mora svojo dragocenost le zase hrani, in nihče ne ve, kaj tiči v njegovem žepu. Nekoliko bi se pa tudi rad pobahal pred drugimi pomočniki, češ, da ima neka, kar nima vsakdo. In zopet se zmuzne nekoga dne v urarjevo prodajalnico, in spet je šel desetak iz žepa za verižico. Seveda koj potem dela dobre sklepe, zanaprej bolj štediti.

Ko pa potečeta spet dva meseca, opazi, da se njegova platnena obleka nikakor ne strinja s srebrno verižico in da srebrnina prav smešno pristoja okornemu kroju njegove suknje. Gre torej h krojaču in si naroči novo fino obleko. Ali krojač je bil še dražji od urarja, in Jože je moral cele štiri mesece služiti, da ga je plačal. Nazadnje se mu še spak od ure potere, in urar mu spet prav draga zaračuni popravilo.

Žalosten premišljuje Jože něko nedeljo, da bode skoro leto, kar je pomočnik, pa še nima nič drugega od tega, kakor to hdimano uro, ki danes gre, jutri pa že ne, in pa škrčasto obleko, s katero se še pa doma na kmeth ne upa pokazati, da bi se mu kje vse ne smejal. Zdaj zasliši godbo iz bližnje krčme. »E, vsaj nič ni, naj štedim gor in dol! In če sem toliko po nepotrebni potrošil zavoljo te ure, zakaj bi si ne privoščil pol litra pijače?« — Tako meni, vstopi

Kjer dom seljaških je trpinov,
Rešitve zor se nam žari."

Ta žar pa prihaja od onih dveh zlatih biserov, ki se tam zvesto hranita, namreč sv. vere luč in materinega jezika ključ. Čuvajmo zvesto ta žarna bisera! Zatorej pa: »Svoji k svojim!«

Deželni zbor štajarski.

Deželni zbor se je zopet sešel v ponedeljek. Deželni odbor predlaga, naj se povodom 50letnice vladanja presvetlega cesarja ustanovi za uboge otroke, ki so na Štajarskem rojeni, deželna najdenišnica; potem, naj se na korist krajnjem ubožnim zakladom in na korist deželnemu ubožnemu zakladu pobiravec od premakljivih in nepremakljivih stvari, ki se na prostovoljni dražbi prodajajo; deželna vlada predlaga, naj se na novi osebni dohodninski davek ne nalagajo deželne dolgade; deželni odbor predlaga načrt postave, da deželni poslanci zgubijo poslanstvo, če ne izvršujejo poslanstva. Ta predlog je obrnjen proti slovenskim deželnim poslancem. Volitve novih poslancev: J. Dehne, Ferdinand Berger, Fridr. Rokitansky in J. Sahner, so se potrdile. Načrt zastran lovske postave se ima izročiti posebnemu lovskemu odseku. Poslanec Hagenhofer predlaga načrt postave zastran ureditve lovskih pravic.

Živahnejša pa je bila seja v torek. Na dnevnu redu so bile volitve v razne odseke. Znana kriča Walz in Rokitansky sta začetkom seje zopet planila nad nemške katoliške poslance. Walz je čekal o zatiranju nemštva ter nasvetoval, naj se volitve v razne odseke ne vršijo še v tej seji, da bo mogoče se posvetovati, kako bi izvrgli vse izdajalce nemštva iz vsakega odseka. Rokitansky je pa naravnost imenoval vse nemške katoliške državne poslance, ki sedijo tudi v deželnem zboru, ter zahteval, da se ne smejo izvoliti v nobedan odsek. Zaradi suravnih napadov je deželni glavar k redu poklical Walza. O njegovem predlogu je dal glasovati; toda nihče ni za-nj glasoval, tudi Walz sam ne. Komedia!

In tak komedijant hoče strahovati poštene katoliške nemške kmete. Čudimo se potrežljivosti teh poštenih nemških katoliških mož, da se nobeden ne zglasí k besedi in ne užene v kozji rog ošabnega deda. Poslancev Karlona in Kalteneggerja zopet ni bilo v zbornici. Kaj so pa zakrivili nemški katoliški poslanci, da jih lastni nemški rojaki tako silno napadajo? Nič drugega ne, kakor da so ravnali v državnem zboru po svoji vesti

prvikrat v krčmo, in da bi si utolažil obup, pije tako dolgo, dokler je bilo kaj denarja v žepu.

Nenavajen pitja, se zelo upijani, in ves pijan prebije noč po cestnih jarkih. Ko se drugo jutro strezne, ustraši se samega sebe. Obleka je bila vsa blatna, uničena, srebrna verižica strgana in ura potrena. Otožen tava okoli, glava ga boli, in sram ga je iti k mojstru na dom. Neznanski obup se ga loti, zraven ga mučita žeja in glad, in temu se da opomoći v krčmi. Pri nekem znancu si izposodi denarja, da bi si malo ohladil hudo žejo, ali ta se ne da tako hitro utolažiti, in spet prepije celi dan v krčmi. Tu ga ničvredni trški postapači spoznajo, da bi bil dober za njih tovariša, samo treba ga je malo izučiti. Porabijo torej to priliko in ga dobé med se. In od tedaj je bil zgubljen! —

Par let potem je stal zimskega dne na trških ulicah raztrgan kovaški pomočnik; na prvi pogled se mu je že videlo, da je popolno razuzdan človek in pijanec. Bil je Jože. Ponujal je mimoidočim na pol potreno žepno uro. Ko jo nekdo kupi za pet desetic, se Jože odurno nasmeje, rekoč: »Ta ura me je prva napeljala do zapravljalosti, naj se še tudi enkrat za njo napijem!«

Nato gre v neko žganjario, in pije tako dolgo, da ne more več na nogah stati. Dva

in po pravici privoščili Slovanom, kar Nemci že davno zavživajo. A liberalni Nemci ne privoščijo nikomur pravice, niti lastnim rojakom ne. Nato so se vršile volitve v razne odseke. Navada je bila dozdaj v deželnem zboru, da pred volitvijo vsaka stranka naznani svoje kandidate in da te tudi nasprotni vsi volijo. Letos se je pa ta stvar spremenila. Sprejeli so sicer nemški liberalci v svojo listnico slovenske kandidate, ne pa onih izmed katoliške stranke; zato sta v finančni odsek izvoljena dva katoliška poslanca, ki ne sedita v državnem zboru, namreč knez Alfred Lichtenstein in Alojz Haring.

Od Slovencev so ti-le gg. poslanci izvoljeni: v finančni odsek J. Žičkar, ki je tudi zapisnikar tega odseka; zraven njega je še zapisnikar finančnega odseka Stallner; v petički odsek M. Lendovšek; v železniški odsek dr. J. Sernek; v deželno-kulturni dr. Jurtela; v občinski odsek, ki bo letos izvanredno važen, dr. Rosina, v naučni odsek pa g. dr. Dečko. Ko se je izid volitev naznani, so se vše bili veseli nemški liberalci, da so izbacnili katoliške nemške državne poslance iz vseh odsekov. A čudno, da so njihovi tovariši, deželni katoliški nemški poslanci, brez ugovora prenašali to razdaljenje, ki se je storilo tovarišem, ter se le v sredo izvolitev odklonili!

Pisma s Kranjskega.

I. Sprava?

† »V novem letu v vsakem krogi pesem glasi se o — slogi.« Tako je pisal zadnji »Slov. List« preteklega leta. Dr. Šusteršičev govor na shodu dne 19. decembra, s katerim je sprožil misel o združenju vseh slovenskih strank na Kranjskem k složnemu delovanju, pozdravilo je z velikanskim veseljem naše časnikarstvo, zlasti ob periferiji slovenskega ozemlja. Saj ni čuda! Kdor ni popolno slep, ta mora uvideti, da smo Slovenci slike složnega delovanja v jaarem življenju tako grozno potrebeni, kakor suše zevajoča zemlja pohevnega, krepilnega dežja!

Takih dogodkov Avstrija še ni doživel, kakoršne so uprizarjali nekateri zastopniki nemškega naroda v dunajski državni zbornici zadnje mesece. Ta odurna gonja zoper Slovane je morala vsakega mnogo naučiti, kdor se sploh še kaj poučiti pusti. Za Avstrijo vstaja nova doba, katera bo za nas Slovence milejša, boljša, nego so bile vse dosedanje, samo če bomo Slovenci toliko pametni in modri, da se te ugodne priložnosti ne prekregamo, kakor smo nekdaj slično ugodne hipe malomarno prespal.

tovariša ga porineta na plano, kjer še tava nekoliko dalje, pride ven iz trga, potem pa se spet zgrudi. — Drugo jutro so ga našli v snegu — zmrznjenega.

Cerkvica sv. Tomaža pri Vojniku.

Ako greš pol ure od vojniške župnijske cerkve proti vzhodu, prideš na prijazen hribček sv. Tomaža. Lep razgled se ti odpre na vse strani. Od zahoda te pozdravljajo Solčavske planine, pred teboj se razprostira kos Savinjske doline s prijazno ležečim celjskim mestom.

Pa tudi hribček sv. Tomaža bi ti lahko mnogo mnogo lepega pokazal, ako bi ne bilo vse zginilo v minljivi preteklosti. Tu je namreč stala v srednjem veku sloveča trdnjava vojniškega gradu. Vojniški vitezi se imenujejo v zgodovini že takrat, ko je štajarski vojvoda Otokar VII. ustanovil bližnji Zajčki samostan leta 1160.

V tem vojniškem gradu je bila kapelica, v katero so že gotovo pred letom 1524. hodili vojniški župniki maševat. Še dalje časa je ostala kapelica, dasi se je grad prej razrušil. Za cesarja Jožefa II. se je moral tudi ta kapelica opustiti. Božja služba se v njej ni več smela opravljati. Tako je začela razpadati, in pred nekaj leti se je

V Ljubljani se vrše uprav sedaj pogajanja med obema strankama, ki sta si stali doslej sovražno nasproti: med katoliško in liberalno. Pogajanja se udeležujejo državnozborski poslanci: dr. Šusteršič, dr. Krek in dr. Ferjančič, ki so to akcijo začeli; katoliško stranko zastopajo deželni poslanci: Povše, Kajan in dr. Papež; liberalno pa: dr. Tavčar, Murnik in Grasselli.

Bo-lj kaj iz te moke, ki se počasi melje sedaj v slovenski metropoli med katoliškim in liberalnim narodnim kolesom? Poglejmo, kako akcije stoe! »Slovenec« kot glasilo katoliške narodne stranke postopa odkritosrčno, kakor zastopniki te stranke sploh. V polpreteklih letih se je temu listu včasih malo zareklo, da je naše narodno vprašanje v resnici malo preveč — ne rečem: zanemarjal — pač pa premalo upošteval, češ, narodnostni boj med narodi se bo kmalu ugnal in polegel, zdaj je socijalno vprašanje bolj nujno. A zadnji dogodki v državnem zboru so ga poučili, da ta boj ni še potihnil, da sedaj besni hujše, nego je kdaj prej in da to gotovo ni še vrhunec.

»Slovenski Narod« pa je zmerom bobnal ob svoj narodni boben ter duhovnike zmerjal z nemškutarji, brezdomovinci itd. par desetletij. Zadnja leta pa se je obrnilo. Stranka, katera govori po »Slov. Narodu«, se je združila s kranjskimi Nemci v deželnemu zboru, in s tem mnogo škoduje narodnemu razvoju. Pokazalo se je in kaže se vedno jasneje, da njemu ni toliko za zmago narodnosti slovenske nego za zmago liberalizma.

In ti dve stranki se skušata zdaj zbližati, skupno, složno delovati v blagor Slovencev! »Slovenec« vso akcijo kar najbolj pospešuje, »Narod« pa je bil sprva v zadregi in ni vedel, kaj bi rekel. Jel je skomolcevati, brez dvoma zato, ker je »Slovenec« prvi utrgal oljko in jo podal njemu v znak miru, ter ga je v tem prehitel.

To pomicanje »Narodovo« se je razvilo že v očitno in hudo nasprotovanje. Sedaj je na Kranjskem — vojska v miru, ali pa mir v vojski! »Narodu« se je koketovan z nemško družico v deželnem zboru tako priljubilo, da se kar ne more več od nje ločiti. Zato bi ne rekli dvakrat, da je med njima že sklenjena poroka, seveda tajna; poročal pa je visok gospod, tako visok, da »Narodova« stranka v prahu leži pred njim, če prav se nerterte malo skomizgne. Da jo le obsevajo žarki solnca!

»Narod« sam si ni upal oporekati spravi, toliko strahu ima vendar-le še pred slovenskim občinstvom. Zato prinaša vse glasove svojih pristašev zoper spravo z neumnim

komaj spoznala sled te zgradbe. Cerkvice na hribčku sv. Tomaža ni bilo sicer več videti, pa očetje so ohranili njen spomin pri svojih sinovih od roda do roda. Žalostno so gledali na prostor, kjer se je nekdaj sv. Tomaž častil, kjer je pa žalostna tihota bila zdaj.

Zato sklenejo verni kmetje na tem zgodovinsko znamenitem, pa tudi zaradi lepe lege prikupljivem kraju postaviti novo kapelico (leta 1890.) Pod vodstvom sedanjega župnika A. Vodušeka, ki se je toliko spretnega stavbenega vodjo pokazal pri zgradbi nove, velike cerkve župnijske, se je dovršila tudi leta 1894. nova cerkvica sv. Tomaža.

V kratkem bo pa dobila nov stolp in novo zvonjenje. Zvonove je je vlij c. kr. zvonar Alb. Samasa v Ljubljani koncem leta 1897. To priča tudi napis večjega, 301 kg težkega zvona:

SVet ToMaž, Jakob, Jernej, prosite za nas! VeLi Vaš Verno VDanl GobeC Vsakl Čas.

Srednji zvon je posvečen sv. Družini in tehta 166 kg; mali zvon ima ime sv. Urbana in je težek 90 kg.

Veliki zvon je kupil gospodar J. Gobec za 462 gld. 51 kr., srednji stane 258 gld. 66 kr., mali 143 gld. 90 kr. Bog povrni vsem, ki so kaj storili na čast sv. Tomaža!

Vse tri zvone so posvetili dne 27. dec. 1897 takrat že imenovani nadškof goriški

izgovorom, da za te osodepolne dopise so dopisniki sami odgovorni. Povedal je tudi nedavno, da on ni glasilo narodne stranke. Kdo neki bi mu to verjel? »Slovenec« mu menda verjame. A jaz nikakor ne!

V odboru za pogajanje o spravi je tudi dr. Tavčar. Je-li mogoče, da se taki elementi složijo, združijo s katoliškimi? Treba bi bilo pozabiti, zatopiti vso preteklost tako viharno, tako kričečo. To pozabiti in preslišati se ne da in se ne bo dalo. Morali bi zatopiti vsaj za nekaj časa vsa svoja načela in se kar čez noč preleviti ali vsaj ublažiti. A predobro poznamo naše može, da iz Savlov ne bodo postali Pavli in iz Pavlov ne Savli.

Zato smelo trdim, da odkritosrčna, trdna in trajna sprava je v sedanjih razmerah po taki preteklosti na Kranjskem — nemogoča! Pač se utegne morda (!) ustanoviti nekak »modus vivendi«, a to bo le za nekaj časa, za malo časa. Tlelo bo pod pepelom te sprave še nadalje in plamen ljutega boja bo švignil tem hujšje, ko popihlja najmanjša sapica. »Narodov« razupiti dolenski dopisnik ima torej do cela prav, ko trdi, da je narodna stranka s svojim »Narodom« že predaleč prišla, in da na kako retour-pot pri njih niti misliti ni treba. Pa niti to se ne bo doseglo, da bi ostali na mestu, na tem stalu kot so zdaj. Zakaj katoliška stranka ne bo lahko mogla v kot postaviti svojih opravičenih, recimo versko-narodnih in gospodarskih zahtev; narodna pa tudi ne bo odnehalo siliti na dan s svojimi naprednjimi. Če se pa bota res obe stranki znali tako asketiško-junaško »premagovati«, potem bo to pravcato politično čudo na Kranjskem koncem 19. stoletja.

Torej splošne, trajne in trdne sprave skoro ne moremo pričakovati, če prav jo vsi tako srčno zaželimo, kakor smo je kravno potreblji. Po moji sodbi bo ta hvalevredna akcija, sprožena po državnih naših poslancih, imela že dovolj uspeha, če doseže vsaj toliko, da trezni elementi v narodni stranki spoznajo, kako sodi »Narod« o slovenski prihodnosti in kako deluje za-njo. Vsi ti naj se združijo potem, ob jednem s stranko »Slovenskega Lista«, pod jedno streho v katoliški-narodni stranki, ki bo zaslužila potem ime — vseslovenska stranka. Tej armadi »Narodova«, oziroma »narodna« strančica ne bo mogla škodovati, ker bo popolno izolirana. Neka opozicija pa je vsaki vladajoči stranki ne le koristna, temveč celo potrebna.

Jakob Missia v Ljubljani, kar je gotovo znamenito za naše zvonove!

Miši in godba.

Da miš ni samo zelo radovedna, ampak tudi precej muzikalična, o tem se je nedavno prepričal neki belgijski tovarnar. Nastavil je namreč v navadno past znani godbeni avtomat, ki je igral različne poznane komade.

Godba je menda miš silno zanimala in jih k sebi vabila; vedno bolj so se bližale pasti, in ko se naposled niso mogle več ustavljalati radovednosti, da bi godbo prav od blizu poslušale, so hitele veselo v — past.

Če niso morebiti v pasti zaplesale še kake polke ali kacega valčka, o tem nam duhoviti tovarnar ne poré ničesar; zato več ne moremo poročati. Bržčas pa se bodo take pasti tudi pri nas v kratkem začele prodajati. —

Smešnica. Starega Plavšarjevega Jokelja poznate; no, če pa ne, nič ne škodi. Jokelj je bil tistikrat pri vojakih, ko še je ondi palica pela. Ne vemo, kaj je zakrivil, da je tudi on nekoč prišel na klop. »Fasati« jih je moral deset. Ko pa se potem vojaki prepričajo, ali so mu jih našteli 10 ali 11, zakriči Jokelj s klopi: »Pa mi še jih enkrat namerite, samo to prosim, štejte dobro!«

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Pri Nj. veličanstvu svetlem cesarju je v ponedeljek zvečer bil dvorni ples, in so cesar govorili z razno gospodo. Proti grofu Palffiju so pohvalili prijenljivo postopanje čeških poslancev. — Deželna zavarovalnica nižje-avstrijska začne poslovali dne 1. aprila.

Češko. Nagli sod je v Pragi v ponedeljek zjutraj prenehal. — Deželni zbor se je sešel, prišli so tudi nemški poslanci. Koj v prvi seji je predlagal grof Bouquo, naj se voli komisija, ki bi stavila predloge glede ureditve jezikovnih razmer.

Štajarsko. V Gradeu so vstopili novi odborniki v mestni svet. Župan dr. Graf jih je vspodbujal, naj skrbé za nemški značaj Gradca. No, Gradec ni več nemški, ampak puntarski, odkar je Resel državni poslanec.

Koroško. V ponedeljek se je odprl deželni zbor. Nemci so takoj pokazali smrtno sovraštvo do Slovencev, ker so samo Murija volili v odsek in sicer v verifikacijski. — V Rožku niso Slovenci pri obč. volitvah popolno zmagali, ampak samo s 5 odborniki.

Kranjsko. Deželni šolski svet je donobil, da se v Zagorju morajo šolarji kar od začetka nemščine učiti. — Ljubljana mora na povelje vlade dobiti dvojezične napise. Čemu pa vlada južnoštajarskih mest k temu ne sili? — V kratkem dobi dežela štiri nove uradnike, bojda ostre Nemee. Tako se celo Kranjska pogreva v nemško morje!

Primorsko. Goriški deželni zbor ne more zborovati, ker se Slovenci nočejo iz tehtnih uzrokov sej udeleževati. — V tražaški deželni zbor pa niso hoteli vstopiti peteri slov. poslanci ter so razloge naznanili dež. glavarju in ces. namestniku.

Ogersko. Fr. Košut je ugnan in zčasna pogodba z Avstrijo je v drž. zboru v sprejeta. Vsled tega je Gabriel Ugron dal slovo politiki. — Državni zbor je tudi v sprejet postavo o pomadjarjenju krajevnih imen in to je vendar enkrat razjarilo saške poslance, da so izstopili iz liberalne stranke.

Vnanje države.

Rim. Nedavno je bil pri papežu Leonu XIII. francoski škof iz Angoulême, ki je pozneje izdal pastirski list, v katerem hvali papeža kot izrednega prijatelja Francoske.

Italijansko. Minister Zanardelli je izdelal postavo, vsled katere se sv. zakon sme razrušiti in sicer radi prešestva in ako je eden zakonski v ječo obsojen do smrti. Te postave katol. cerkev seve nikoli ne bo mogla priznati.

Rusko. Poleti se snide v Moskvi mednarodni shod, da bo rešil vzhodno-azijsko vprašanje; kajti tudi Avstrija in Italija hoteta bojda kak kos Kitajske dobiti.

Srbsko. Bivši kralj Milan je postal poveljnik vse aktivne armade. S tem je dobil veliko moč v roke in bo vladal Srbijo čisto po svoji volji. Joj državici!

Špansko. General Weyler, bivši poveljnik na Kubi, pride pred vojno sodišče. Mož je bil preveč samovoljno vladal Kubo, ter bojda marsikaj zagrešil.

Azija. Med Nemčijo in Kitajem se je sklenila pogodba; vsled te dobi Nemčija pristanišče Kiao Čao v najem za 99 let in je sme utrditi. Nemčija se je torej s Kitajem pobotala, ne pa še z Japonci in Angleži.

Cerkvene zadeve.

Biserma maša sv. očeta Leona XIII. (Konec.)

4. Papež skrbijo za mir in slogom med narodi in vladarji.

Na vse strani dandanes sovraštvo med narodi. Drug drugemu več ne zaupa;

močnejši tlači in izsesava slabejšega; vedno se govori o miru, pa vendar vse države vedno pomnožujejo vojsko, za katero mora ubogo ljudstvo neštevilne milijone darovati. Kaka razdivjanost vlada med narodi, čutimo ravno sedaj najbolj na Avstrijskem, zlasti še mi Slovani. In vendar smo vsi ljudje, otroci enega nebeškega Očeta, vsem nam je zemlja domovina, vsem so pripravljena nebesa, vsi imamo pravico živeti in se razvijati. — V splošni razburjenosti povzdigujejo sv. oče svoj glas in opominjajo vladarje, naj se vrnejo k Bogu, naj se zavedajo svojih dolžnostij do podložnikov, poudarjajo, naj pravica vlada med narodi, opominjajo tudi podložnike, naj bodo zvesti in pokorni svojim vladarjem ne iz hlapčestva marveč zavoljo vesti.

5. Papež skrbijo za uboge trpine.

Sv. oče imajo odprto srce tudi za tiste, za katere drugi ne marajo, ali pa jih zlorabijo in zapeljujejo: za uboge delavce in sploh siromake. S prečudno modrostjo dajejo navodila, kako bi se naj uredile razmere, da se ne bi jedni mastili z bogastvom, drugi pa stradali in delali, kakor živina. Krščanski kmetje in delavci, ki si v potu svojega obraza služite kruh, nikdar vas ne bodo osrečili goljufi, ki vam z besedo in pisanjem obetajo zlate gradove, v resnici po polnijo le svoje žepe, jemljejo vam še tisto, kar imate: mir in zadovoljnost srca! Ko bi se ljudje hoteli ravnati po besedah papeževih, hitro bi se posušile bridke solze neštevilnih trpinov. Kdor koli si, kmet ali delavec, če si še takoj ubog in zaničevan, namestnik Kristusov imajo tudi za tebe dobro srce, želijo, da bi se ti polajšalo težko breme.

6. Papež učijo pravega domoljubja.

Rodoljub in domoljub se dandanes marsikdo imenuje, ki ne zaslubi tega imena. Marsikateri imajo vedno na jeziku »sloboda«, »domovina«, »narod«, zlasti pri kupici vina, kjer je pa treba pokazati, tam so figura-možje. Domovino moramo ljubiti, to nas uči vera, na to opominjajo tudi papež, toda to moramo pokazati v dejanju, pred vsem moramo izpolnjevati svoje dolžnosti, ne pa samo razsajati, podirati vse, psovati in črniti poštene ljudi.

7. Papež velikodusno pospešujejo vede in umetnosti.

Sovražniki katoliške cerkve večkrat trobijo, da je cerkev sovražna vedi, da ovira omiko. Kdor tako pravi, naj bi šel gledat v Rim, kaj so papeži storili in kaj zlasti sedanji sv. oče storijo za vede in umetnosti. V papeževi palači, v Vatikanu, se shajajo najučenejši možje vsega sveta, sv. oče pri vsaki priliki navdušujejo za vede in umetnosti, ustanavljajo visoke šole, podpirajo umetnike. Sv. oče so dali že zlatih naukov, kako bi naj učeni možje delovali. Vsak ne more biti učen, nekateri morajo delati z rokami, drugi pa z glavo. Učenejši morajo biti vodniki drugim. Kaj pa če so na krivem potu! Če slepec slepca vodi, oba v jamo padeta. Zato sv. oče kažejo pot, katere bi se naj učenjaki držali, da ne zajdejo na krive pote in še drugih ne potegnejo za seboj. Zlasti za modroslovje in zgodovino dajejo lepa vodila, ker se ravno v teh dveh vedah ljudje največkrat zmotijo.

Največja knjiga modrosti je sv. pismo, ker to je beseda božja. V današnjih nevernih časih mnogi sv. pismo zametujejo ali pa zlorabijo, zato tudi v tem oziru dajejo sv. oče zlate nauke, kako naj se sv. pismo s pridom proučava.

* * *

Res ni lahko najti razmere v človeškem življenju, na katero bi se sv. oče ne ozirali. In ker vsako človeško delo potrebuje nebeškega blagoslova, priporočajo sv. oče neprehnom molitev, zlasti češčenje Marije Device.

Njih skrb je torej splošna in težavna. Težko je hišnemu očetu skrbeti za red v veliki družini, sv. oče pa imajo čez dve sto

milionov duš pod svojo skrbjo! Sovražniki sv. cerkve jim gnenijo zelo stare dneve, oropali so jih vsega, zaprli jih v vatikanske zidine in še sedaj jim ne dajo miru. V resnici tudi o njih veljajo besede sv. Pavla: »K temu, kar trpim od zvunaj, prihaja še vsakdanja skrb, skrb za vse cerkve; kajti kdo oslabi, da bitudijaz ne oslabel? Kdo se pohujšuje, da bi tudi mene ne skelelo? (2. Kor. 11, 24 do 33.)

Zatorej pa mi polajšamo dobremu očetu stare dneve. Poslušajmo njih modre nasvete, živimo po krščansko, to bo tudi naša moč, da nas noben sovražnik ne bo premagal! Večni Bog, gospod življenja in smrti, pa naj še podaljša dneve do skrajnih mej človeškega življenja in naj blagoslovi njih očetovsko delovanje!

Dr. Fr. K.

Mili darovi za družbo vednega čescenja: Sv. Hema 7 gld. 35 kr., Koprivnica 8 gld., Sv. Štefan pri Celju 11 gld. 50 kr., Frankolovo 8 gld. 50 kr., Sv. Venčesl 9 gld.. Slov. Gradec 2 gld. 50 kr., Šmiklavž 2 gld. 50 kr., Sv. Jurij pod Taborom 11 gld. 80 kr. Brežice 14 gld. 12 kr., Ruše 10 gld., Škale 7 gld. 65 kr., Stolna cerkev v Mariboru 26 gld. 50 kr., Sv. Peter pri Mariboru 10 gld., Sv. Križ nad Mariborom 5 gld., Kamnica 4 gld., Črna gora pri Ptaju 4 gld.

Gospodarske stvari.

Trgovinska zadruga.

Splošna je tožba med ljudmi, da denarja primanjkuje. Ako pa ogledujemo na kacem sejmu ali trgu, vidimo živahen promet, neko lahkoživo gibanje. To nam daje povod, preiskovati uzroke, kam gine denar iz naših krajev. Saj so vendar naša polja primerno rodovitna, da ne bi trebalo nam vsega za dom dobivati iz tujine in to za drag denar.

Dva uzroka sta, katera denar od nas spravlja. Prvi je lahkomiselnost našega ljudstva ali pomanjkanje varčnosti. V boljših letih se ne znamo varovati obilnih izdatkov, da sproti porabimo vse; le slabe letine nas učijo varčevati. To velja o kmetu, obrtniku in delavcu. Ako primerjamo naše kraje z pustinami v tujini, ne verujemo lahko, da bi bila pri nas revščina doma, kakor je marsikje v resnici. Lahkomiselnost v mladosti stiska starosti; sedem debelih krav — letin — pojedo druge — suhe! O tem se bi dalo še marsikaj reči, ali naj bo za drugikrat!

Danes hočemo pogledati bolj natanko drugo napako, ki nam molze denar iz žepa, pa ga spravlja daleč v tujino. To so naše neugodne trgovinske razmere. Slovenci smo žalibog razdeljeni in razkosani na šest dežel, da se ne moremo primerno spoznati in vzajemno občevati, kar bi bilo le nam v korist. Toda tega ni samo kriva uprava, tudi naša brezbriznost ima mnogo na vesti. Med sabo se spominjamo in klicemo znano geslo »Svoj k svojim!« zraven pa hodimo mimo lačnega domačina k ošabnemu tujcu naročevat in kupovat. Čuditi se torej ni, da pri nas trgovina hira, denar pa teče od nas v tujino.

Za te besede lahko navedem mnogo vzgledov. Prebivalci dolin, ki živé od poljedelstva, imajo marsikdaj na prodajo žita, ali ne morejo se ga iznebiti, ker ni kupcev. Vozijo ga v mesta na trge, kjer ga dostikrat oddajo po ničevi ceni. Kakor da bi s kitajskim zidom bili obdani, ne morejo na svetovni trg s svojim blagom, ako bi ono v istini imelo lepo ceno, seveda v rokah bogatašev. Kadar pa kje daleč na Ogerskem, ali še dalje kje, nastopi povodenj ali druga uima, v par dnevih začutimo to pri naših žitnih trgovcih s tem, da se cena blagu zviša. Ali smo res tako odvisni od ošabnega tujca, da nam bode vedno on narekoval ceno našemu blagu? Ali res mora nas živiti

tuje zrnje, moka itd. med tem, ko marsikateri domači poljedelec ne more spraviti svojih pridelkov v denar?

Enako je z lesno trgovino. Pri žagah košatega Pohorja se nakupiči včasih blaga, da ni prostora več za skladanje. Ako povprašaš, čemu da se ne odpošlje, dobiš odgovor, da ni naročila, torej ne kupca. Marljiv trgovec se potrudi večkrat v doline z namenom, blago prodati, ali kaj ondi zve? Blaga lesnega, kolikor so potrebovali, kupili so že in to od židov, ki stanujejo na Hrvaškem. Povpraša za ceno, ta je sicer nizka, ali ko vidi blago, spozna lahko, da so to sami izbirk. Torej je žid na Pohorju kupil — seveda po ceni — množino blaga, to je dal prebrati, s slabejim je založil naše dolinske kmete, boljše pa odpodal dalje. Kje je dobiček od vsega, če ne pri njem? Kupec in prodajalec — obo slovenska kmeta — ga obilno in skrbno pitata. Ali bi se ne dalo tudi temu odpomoči, zlasti z menjalno trgovino, da ne bi se vsikdar rabil toliko pomanjkajoči denar?

Nič boljše ni z vinom in drugimi pičami. Kakor žgoča lava so preplula naše kleti slaba italijanska vina, v katerih dostikrat morda najdeš drugo vse, samo trsnega soka ne! Težko pridelani in večkrat pičli domači pridelek pa čaka zastonj na kupca, dokler se ga ne usmili — dostikrat zopet tujec, ki se potem ponaša po svetu z — našim blagom! Prav tako je z moštom, živino, skorjami in drugimi pridelki. Doma med seboj si Slovenci žalibog ne upamo trgovati, temveč le s prav oddaljenim tujcem delamo zveze. Ali se je potem čuditi, da gre denar iz dežele? Ali ni žalostno za nas, da nam narekuje ošabni tujec cene za naše blago, katero bi večkrat lahko mi doma prodajali? Ali je treba nam biti tako odvisnim od tujcev? Ali temu ni pomagati?

Na vsa ta vprašanja odgovorim na kratko. Lahko bi se zacetila ta žgeča rana našega gospodarskega življenja, samo nekaj nam je neizogibno potrebno zraven, namreč dobre podjetne volje, skribi in — vsaj za časa — požrtvovalnosti! Osnovala naj bi se kje v priložnem kraju med nami domača trgovinska zadruga! Ta naj bi postala med nami 1. posredovalka v trgovini in 2. si bi polagoma nabrala zalogo, da bi bila središče naše kupčije. Seveda bi kot taka morala imeti na razpolago časnik, da bi se v njem lahko pozvedelo, posredovalo in se cene raznemu blagu naznanjale.

K takšni zadrugi želel bi povabiti vse Slovence. Vsak bi se naj zavezal, da ne kupi potrebnega blaga druge, nego pri zadrugi, ali od njenih članov! Ona bi nam bila potem tako rekoč živi sejem, kjer se bi za naše potrebe vse našlo, pa tudi lahko ponujalo. Kmetje v dolinah naročali in pozvedovali bi potreblno lesno blago, ob enem pa ponujali mesto denarja žitne pridelke. Hribovski kmetje pa bi vračali z lesnimi pridelki potreblno zrnje, vino itd. Skratka, bila bi prava menjava, ki bi se vršila brez tretjega — trgovca, kateri sedaj brez truda to delo vrši in se od slovenskih žuljev bogati. —

Da ta misel ni nova, pričajo množe zadruge po svetu, katerih namen ni druga, nego zbljati in seznaniti ljudi. Seveda morajo te v prvi vrsti poskrbeti, da jamčijo one za pristnost in vrednost blaga, v drugoj pa za poštenost in zmožnost dostikrat neznanega sotrgovca ali kupovalca. To zbljanje in spoznanje samo nam bo prineslo veliko odjemalcev naših pridelkov, koliko pa se nam bo še zboljšalo stanje vsled menjalne kupčije? Ako se to uresniči, imamo upanje, da smo ušli iz kremljev ogerskih in italijanskih trgovcev, kateri žalibog sedaj molzejo naše kraje, da je žalostno.

Seveda bi takšno podjetje vsaj v začetku potrebovalo precej glavnice, ali tega morda tudi ne zahteva marsikter stavba, ki jo vršijo naši denarni zavodi? Računimo, da je ta v čast narodu in korist domovini,

ali primerjajmo k našej zadrugi: Najlepša čast za naše ljudstvo bode, ako se ono strese tujega kapitala in svobodno živi na krasnih tleh, kamor je je ljubi Bog postavil! Pohorski.

Sejmi. Dne 15. januarija v Poličanah (za svinje). Dne 17. jan. v Petrovčah, pri Sv. Petru pri Radgoni, v Kapelah in Marenbergu. Dne 19. jan. v Imenem (za svinje). Dne 20. jan. na Bregu pri Ptaju (za svinje), Sv. Mohorju pri Slatini in v Bučah. Dne 21. jan. na Teharjih.

Dopisi.

Iz Gradca. (Prošnja 179 Št. Peterčanova) pod Sv. Gorami za poldnevni šolski pouk. V seji dne 11. jan. je izročil poslanec g. J. Žičkar deželnemu zboru sledečo prošnjo, po kateri naj se napravijo tudi prošnje tistih občin, ki želijo poldnevni šolski pouk:

Slavni deželni zbor!

Pred dvema letoma prosili smo prebivalci občine Št. Peter pod Sv. gorami po slavnem okrajinem šolskem svetu kozjanskem, naj bi se na tukajšnji petrazredni šoli, kjer se je uvedel celodnevni pouk, ta odstranil ter zopet poldnevni pouk vpeljal.

To prošnjo usojamo si spodaj podpisani zopet ponoviti in jo visokemu deželnemu zboru najponižnejše predlagati, kajti v teku časa se je pokazalo, da pouk, v šoli, ki celi dan trpi, ni primeren razmeram našega kraja.

Tukajšnjo šolo obiskuje nad 400 otrok. Izmed teh jih gotovo ni 50 tako blizu šole doma, da bi zamogli opoldne na dom iti in kaj gorkega jesti dobiti. Vsi drugi so daleč proč od šole doma, ker je tukajšnja občina jako po hribih raztresena, tako da od nekaterih hiš ima otrok dobro poldrugo uro hoda v šolo. Ker je tu ljudstvo večinoma ubogo, lahko se misli in lahko se je tudi prepričati, da je večina otrok od tako revnih hiš, da jim domačini nimajo gorkega zavjetnika dati; Bog, če premorejo skorjo kruha in ob tem mora ubogi otrok biti do noči, ko zopet domu prikoraka, zadovoljen. Kdo zamore trditi, da je to otroku za razvitje telesa ugodno! In ker mnogi stariši to previdijo, tudi ne zamerijo otroku, če opoldne, ko so otroci celo uro brez nadzorstva, domu pride, da si glad potolaži. Skoz to se pa napolni zapisnik šolskih zamud, iste zamude se potem kaznujejo, pri stariših pa, katere kazni zadenejo, kateri pa še mnogokrat za sol denarja nimajo, zbudijo te kazni nasprostovanje in sovraštvo do šole; to mržnjo do šole dobé od njih tudi otroci in ne more se reči, da je to šoli na korist.

Dalje tudi celodnevni pouk ni primeren razmeram našega kraja, ker smo občani do malega vsi poljedelci; poljedelci oziroma rokodelci bodo tudi večinoma vsi naši otroci in kot taki se morajo za časa dela vaditi. Ako otrok do svojega 14. leta se dela vadil ne bo, tudi pozneje nikdar priden delavec ne bode. Obeta se nam sicer, da se bodo otroci v 13. in 14. letu za poletni čas šolskega pouka oprostili; pa ko stariši za tako oproščenje prosijo, se v okrajinem šolskem svetu polovica takih prošenj zavrže. In če je tak otrok, ki bi bil že za vajo k delu sposoben, že zjutraj okoli 7. ure v šolo poslan, ter pride popoldne ob kaki 5. uri domu, kaj še mu ostaja časa, da bi se kakega dela vadil? Kdor pa trdi, da delo v mladosti potrebno ni, tudi razmer in potreb kmečkega stanu ne pozna ali poznati noče.

Torej to dvoje: namreč skrb za telesno razvitje otrok, ki se pa zadržuje, ako otrok celi dan nič druzega ne dobi, ko kruh in Bog, če še tega ima — in pa uvidenje potrebe, da se mora mladost ne samo učiti, temveč tudi dela vaditi — vodi nas do tega, da predlagamo najponižnejše prošnjo:

Visoki deželni zbor naj milostno bla-

govoli uvideti navedene razmere, ter naj blagovoli potrebito ukreniti, da se na petrazredni šoli v Št. Petru pod Sv. gorami zopet vpelje poldnevni šolski pouk.

Sv. Peter pod Sv. gorami . . . Sledi 179 podpisov.

Iz mozirske okolice. (Neznosno breme) davkov leži, kakor smrtna mōra na kmečkih ramenih. Doklade občinske, okrajne, deželne vedno rastejo. Žalostno se kmet ozira po pomoči; od nikoder je ni. Gosposka pa, mesto podpirati zatiranega kmeta, mu še na lastnej zemlji krati pravice, Evo dokaza! Ko se je pri nas uravnal tok Savinje, vozili so prod in zemljo iz pašnikov ob vodi na nove »škarpe«, globoki jarki zijajo sedaj po obmejnih gmajnah; v lastno škodo smo dovolili odvožanje gromazi v veselj nadi, da bodo sedaj tudi pašniki zavarovani.

Ali računali smo brez oštirja. Vrbovje, ki je vzraslo na naših gmajnah ob »škarpi«, pa sedaj ni več naše; še šibe ne smeš več urezati na tej svoji lastnini, ako nočeš tiran biti pred sodnijo. Gosposka pa prodaje vrbovje in steljo iz naših posestev, davke plačujemo pa mi. Kje je pravica?

Toda še hujšo rano so nam zavdali. Blizu 11 oralov zemlje je loška soseska čez 40 let rabila za pašnik, plačevala zanj vse davke, a ko se je ob meji postavila »škarpa«, prodala je gosposka ves ta svet na dražbi in od nje ga je morala soseska kupiti, ako noče svoje gmajne izgubiti. Torej naš svet, za katerega smo pošteni davek plačevali, smo morali še enkrat plačati.

Pamet zastane človeku ob tej krivici. Javno zahtevamo od poklicane gosposke odgovora: Kam je šel ta denar? Kdaj se nam bo vrnila pravica do vrbovja na naših posestih ob »škarpi«? Dokler se nam pravica ne vrne, ostane davek krivičen, ki ga plačujemo od zemlje, do katere nam gosposka pravice ne pripozna.

Kmet.

Iz Vodic na Kranjskem. (Božičica v Repnjah.) Kakor vsako leto, tako so napravile tudi letos č. šolske sestre v Repnjah prav lepo božično veselje otrokom in odraščenim, le s tem razločkom, da je bilo letos še lepše, ker je bilo zopet nekaj nove slikarije na odru. Po izbranem vsporedu so se vrstile deklamacije, voščila in igrokaz: »Roza Jelodvorska«. Kot konec pa so lepo završevalo vso božičnico izvrstno sostavljeni žive podobe ob čarobni razsvetljavi umetnega ognja.

Posebno pohvalno moram omeniti slavnostni govor na čast našemu očetu Leonu XIII. povodom njihove biserne sv. maše. Res, srce povzdujujoči trenutek je bil, ko so koncem govora deklice vse skupaj, kakor iz enega grla Leonu izrazile svojo udanost, spoštovanje in ljubezen.

Zares čuditi se je, koliko in kako si gurno so znale na pamet šolske deklice. A kdor od bližu opozuje zavod, se ne bo čudil, videč velik trud, neumorno prizadevanje in res angeljsko potrpežljivost njihovih učiteljic, č. šolskih sester. Bog jih blagoslovi! Slovenskim deželam pa daj še več takih zavodov!

Iz ptujske okolice. (O novem letu.) Pri nas Slovencih je bila od nekdaj lepa navauda, da smo si v prav krščanskem duhu voščili v novem letu »obilno sreče in blagoslova božjega«. V novejšem času je začela izpodrivati to staro, pošteno šego neka od narodnih naših nasprotnikov med nas zanesena spaka. Novo leto vošči se z nemškimi, takoimenovanimi »jukskartami«, katerih večino zamoremo imenovati nesramne psovalnice. Le-te »karte« kažejo nam najbolje, kako da propada nračnost vedno bolj in bolj. Odpošiljatelji teh »kart« vedo prav dobro, da ne delajo prav, da jim ni za voščilo, temveč da hočejo le žaliti in norčevati se, zategadelj se pa tudi sramujejo podpisati svojega imena, pačijo celo svojo pisavo ter oddajo le te »karte-spake« na drugej pošti, da bi motili na ta način onega, kateremu je namenjena. In kaj je posledica takej surovosti? Jeza,

kletev, sovraščvo, bolezen itd.; večkrat sumi se celo čisto nedolžen človek. Žalostno, da prežalostno je, da se prijemlje ta grda navada boljših slojev našega slov. ljudstva. Držimo se rajše stare, lepe in krščanske navade, a pustimo to lopovstvo onim, ki so ga k nam zanesli, t. j. nasprotnikom krščanske nračnosti in omike! Sicer pa se naj ta spaka postavnim potom odpravi!

Od nemške meje. (Novoletne želje.) Na pragu novega leta stojim, toda ne oziram se v prihodnost, temuč se v preteklost. Presojam, kar se je storilo za obrambo slovenske meje. Na prvem mestu seveda moram navesti zmago v št.-iljskem v krajnem šolskem svetu. Tej zmagi prisojam precejšni poimen za tukajšnje razmere, za vtrjenje meje in za to tudi rečem: Na to zmago se ima ozirati celo vsa Slovenija, ves slovenski narod. V resnici, ako jo presojam s tega stališča, je to eden kamen, katerega so vložili tukajšnji rodoljubi v mejo. Pa če ne bi bilo tega in če ne bo še jednakih več, slovenski narod, plot svoje meje si ne boš več delal tukaj, glej, če si ga boš mogel še postaviti ob Dravi!

Drug predmet presojevanja mi je bralno društvo. Značaj tega bralnega društva je drugačen od značaja sličnih društev po drugih samo slovenskih krajih. Tukaj naj bi močna jez bilo bralno društvo, ob katero se sicer hudo, pa brezvspešno zaletava pogubnosna reka germanizacije. To postojanko, katero so postavile slovenske roke v obrambo meje, bi nemštro rado podrlo, da bi se potem brez oviranja razlilo po slovenskih livalnah. Delovanje tega društva v preteklem letu spričuje o tem. A vse, kar je pretrpelo društvo v preteklem letu, je nalik ranam, katere je prinesel vojak iz boja domov. Prav te rane so, katere vzbujajo pozornost nanj, katere mu prinašajo priznanja. Tako tudi povzdignejo ovire, katere so stavili narodni nasprotniki našemu društву, njegovo veljavno.

Ako bi bil tudi namenjen pisati o tem, kar se je opustilo za obrambo slovenske meje in kar se je storilo, da se podere slovenska meja, potem bi moral v prvi vrsti presojati občinsko vodstvo št.-iljsko. Seveda pozabiti tudi ne bi smel na šulvereinsko šolo. Pa o teh ne maram danes spisati, rajši prevdarijam, kaj se naj stori v prihodnjem letu za vtrjenje slovenske meje.

Krajni šolski svet mora dobiti svojo trdno zaslombo v občinskih zastopih. Ako te ne bo, kako se mu bo godilo, ni težko uganiti. V to pa je treba, da imajo večino v zastopu Slovenci, da je vodstvo v slovenskih rokah. Da se to zgodi, v to se mora delovati, v to morajo delovati vsi tukajšnji rodoljubi vsak po svojih močeh.

(Dalje prih.)

Iz kozjanskega okraja. (Varujte se Roka!) Rok Drefenik, agent zavarovalnice »Graesham«, se manj razume na § 19 tisk. zak. kakor zajec na boben. Zato iz poslanega nam popravka vsprejmemo samo toliko, kolikor se tiče njegove osebe:

»Na dopis iz kozjanskega okraja v št. 50 in 51 vašega lista zahtevam v smislu § 19 tisk. zak. da vsprejmeme naslednji stvarni popravek:

Ni res, da bi si jaz hodeč po kozjanskem okraju ne bil upal povedati svojega imena, res pa je, da jaz mojega imena nikomur nisem prikrival, ker se mi ga ni treba pred nikomur sramovati.

Ni res, da sem grdil zavarovalni zavod »Unio catholica«.

Ni res, da se jaz mastim in popivam po gostilnah s tujim denarjem, a res je, da si moram jaz svoj zaslužek sam s poštenim delom pošteno zaslužiti.

Ni res, da sem se jaz bratil z lenuh in brezverci, res pa je, da jaz take druščine ne poznam. — Rok Drefenik, urednik »Slobodnih glasov«.

O pomba urednistva. Kak poštenjak in resnicoljub da je Rok, naj pa bralci razvidijo iz naslednjega: Pet dnij je bil Rok v gostilni gospe Pirhove v Kozjem, pa ni povidal svojega imena, tako tudi ne v čital-

nici g. kaplanu, ki mu je luč prinesel. Rok je nekdaj bil agent »Unio cathol.«; zakaj še zdaj ni? On že ve! »Unio cath.« je na Pilštanju smešil z besedami: »A tukaj je tako pobožno ljudstvo, je vse polno raznih agentov, pa niso vsi pri »Unio cath.«? Za ta izrek imamo dve priči. Tudi to je res, da je v Kozjem popival in se mastil, saj je vedno letal iz gostilne v gostilno; trikrat enega popoldne je prišel v gostilno g. Fr. Gučeka. In Rok se ne masti z denarjem, ki ga pri »Graescham-u« zasluži, ampak ki ga kot socijaldemokratičen agent dobiva, in ta denar je iz žuljevih rok delavcev. Po naših mislih pa ta denar od mokraških agentov ni preveč pošteno zaslužen!

Razne stvari.

Domače.

(Milostivi knezoškof) so na praznik sv. Treh kraljev v stolnici navdušeno pridigovali o treh čednostih božjih ter nato peli slovesno sv. mašo, pri kateri je krasno popeval Singenbergerjevo mašo in h. ss. Cordis Jesu z 2 ulogama moški zbor, broječ 80 pevcev, in kar moramo povdarjati, samih Slovencev. Petje je mojstrosko vodil č. g. L. Hudovernik.

(Višje pastirska pohvala.) Iz Črešnjic pri Konjicah se nam poroča, da je preč. knezoškofijstvo poslalo pohvalno pismo gosp. Jožefu Kranjcu, ki je ondi že 55 let cerkovnik, orglar in 40 let skrben cerkveni ključar, ter g. Jerneju Pustovniku, velikemu dobrotniku cerkve, ki je 1000 gld. daroval za veliki zvon in 340 gld. za monstranco.

(Ali je načelo »Svoji k svojim« krščansko? Seveda! Strogo katoliški Mahničev »Primorski list« piše dne 1. jun. 1897 nastopno: »Kupujte le pri Slovencih, kličemo vsem Slovencem. To geslo nikakor ne nasprotuje krščanski morali, kajti prej smo dolžni pomagati svojem zatiranemu narodu nego nasprotniku, ki se v politiki ne drži krščanske pravčnosti. Svoji k svojim!«

(V komisijo za pariško razstavo) je trgovinsko ministerstvo imenovalo na Štajarskem okoli 60 udov, med temi, čuij svet, samo dva Slovence, namreč gosp. prof. Fr. Robiča in g. Fr. Lenčeka z Blance. Tako nam reže Gaučeve ministerstvo kruh pravčnosti!

(Telefon) imamo v Mariboru od dne 27. decembra. Kdor hoče govoriti na Dunaj ali v Trst, plača takse 1 gld., v Ljubljano pa 80 kr. Zlasti za trgovce je velepomembna ta naprava, s katero se lahko pomenjuje s svojim graškim, dunajskim, tržaškim ali ljubljanskim znancem.

(Petindvajsetletnico župnikovanja) je dne 8. jan. slavil č. g. Franc Schwarz, župnik v Kamnici pri Mariboru, ki je poprej nekaj let župnikoval na Muti. Kamniški župljeni in njegovi mnogi prijatelji mu o tej priliki kličajo: Še na mnoga leta!

(Franc Girstmayer,) ki je na Dunaju v državnem zboru pokazal, da zna razbijati, je na sv. Treh kraljev dan govoril pri božičnici nemških solarčkov v Št. Ilju v Slov. gor. ter jih navduševal za narodno zedinjenje. Da, Franc, pri solarčkih mora začeti, kdor hoče biti velik politik!

(Pobalinstvo v Mariboru.) V noči od dne 6. na 7. januarija je neki pobalinstvo strl dve šipi na pisarnici stolnega župnika. Ali še ne bode miru? Po vsej pravici torej že mnogi trezno misleči Mariboržani želijo: Ako slavni magistrat s svojo policijo ne more ali noče več za red skrbeti, pa se policija naj podržavi!

(Socijalni demokratje) so v Mariboru minolo nedeljo popoldne imeli shod, na katerem so zahtevali volilno pravico tudi za deželni zbor. Enaka želja se je izrekla te dni tudi na drugih mokraških shodih, gotovo tudi v Ribnici na Pohorju in v Rajhenburgu.

In kaj hočejo rudečkarji v deželnem zboru? Kričati, razbijati in se pretepati, kakor so to storili v državnem zboru!

(Okrožno sodišče mariborsko.) V tem okrožju je $\frac{9}{10}$ Slovencev, toda skoro vsi uradniki so Nemci. Za prisednike ali »beirate« so izvoljeni sami nemški prenapetneži in tudi vsi pečati so nemški! Ali smo že res par ur za Berolinom?

(Glasba.) »Savinjski glasovi« se glasi zbirka mičnih pesmij, katere je uglasbil g. Karol Brvar, mestni orgljar v Celju. Zvezek, ki stane 60 kr., obsega tri moške in tri mešane zbole. — Ob enem tukaj pripomočamo orgljavcem dovršeno in mojstersko »Fantazijo« z vpleteno zahvalno pesmijo za orgle od Ign. Hladnika v Novem mestu. Stane 80 kr.

(Umrla) je v soboto v Gradcu gospa Neža Kregar, soprga mizarskega mojstra J. Kregarja v Mariboru, ter je bila v torek v Mariboru pokopana. Blaga pokojnica je bila pobožna in goreča Slovenka, kakoršnih je malo po naših mestih. Sveti ji večna luč!

(S Krete domov!) Zjutraj dne 3. jan. se je v Celje pripeljalo s poštnim vlakom 70 rezervnikov pešpolka št. 87 pod vodstvom nadporočnika Siegmunda, ki so prej služili na Kreti. Še tistega dopoldne so vojaško suknjo slekli ter se napotili na dopust.

(V celjskem »Narodnem domu«) so dne 6. jan. peli ljubljanski operni pevci opero »Traviatto« mesto »Trubadurja«. Vsi sedeži so bili razprodani, prostori precej polni, in bili bi še bolj, ko se ne bi bila par ur poprej po mestu raztrosila neresnična vest, da se bo igrala samo vesela igra. Po operi pa je bila živahn prostota zabava.

(Občine pri Vitanju:) Ljubnica, Skomre in Paka že dalj časa imajo slovensko uradovanje. Zadnji čas je to sklenila tudi občina Brezen ter si tudi lep slovenski pečat »Občina Brezen, okraj Celje« omislila v Cirklovi tiskarni v Mariboru. Doklej pa se bo v občini Dolič še nemški uradovalo? Saj v tej občini vendar ni nobenega Nemca.

(Sodnijski uradni dnevi v Vitanju.) Okrajno sodišče konjiško naznanja, da se bodo letos za pravico iskajoče ljudstvo, bivajoče v občinah Vitanje, Kozjak, Ljubnica, Paka, Skomre, Spodnji Dolič in Brezen opravljali sodni dnevi dne 3. februarja, 3. marca, 14. aprila, 5. maja, 2. junija, 7. julija, 4. avgusta, 1. septembra, 6. oktobra, 3. novembra in 1. decembra od 9. do 12. in od 2. do 4. ure v občinski pisarni.

(V konjiškem gradu) so dobili v petek po sv. Treh kraljih princesino, kateri so včeraj pri sv. krstu dali ime po nadangelju Gabrijelu. Našla je ona v tem gradu že po štiri bratce in štiri sestrice, ki se izrejajo v strahu božjem in po naukah sv. katol. cerkve.

(Iz Šoštanja) se nam poroča: Za župana v Šoštanju je izvoljen g. Iv. Vošnjak, velenobrnik in deželni poslanec. — Rojenih je bilo v pretečenem letu v tukajšnji župniji 157, umrlo 91 oseb; porok pa je bilo 27.

(V Čadramu) je bilo 1897. leta 19 parov poročenih, 76 otrok se je narodilo in samo 41 oseb pa je bilo mrtvih, tako malo, kakor že 29 let ne. Znamenje zdravega in srečnega leta.

(Naročujte si »Glasnik«), posebno slavna društva, ker je jako dobro urejevan, krščansko-socijalen list za delavno ljudstvo, kateri najodločnejše razkriva in pobija socijalno - demokratične laži. Izhaja trikrat na mesec, stane za celo leto 1 fl. Naslov: upraviteljstvo »Glasnika« v Ljubljani.

(Slovenski trgovci na Štajarskem) si dopisujejo med seboj v trgovinskih rečeh večinoma nemški. Kje je narodna odločnost? Največkrat samó na jeziku, a mismo tega mnenja: narodna odločnost se kaže v dejanju!

(Z Prekmurce) so mi zopet poslali naslednji p. n. gg. slov. knjig: sl. Mohorjeva družba v Celovcu 12 knjig; notar A. Kupljen v Črnomlju 10; Andraž Hanžel, posestnik na Kamenščaku pri Ljutomeru, 30 knjig; Anton

Postružnik, kaplan v Šmartinu pri Šaleku, 37; šoštanjska kaplana Fr. Lom in K. Presker 46 in Fr. Senekovič, posestnik v Jarenini, 36 knjig. Plačaj Bog! — Fr. Sal. Gomilšek, provizor v Jarenini, žel. post. Pesnica.

(Nemška šola na bobnu?) Konjiški lončar Florj. je za novo nemško šolo v Vitanju napravil več pečij. Terjal je plačilo zdaj pri tem šolskem očetu, zdaj pri onem; pa vsi so ga odgnali. Slednjič se je pritožil pri sodniji. Kako bodo pa potem »hajlali« vitanjski nemčuh, če njihovo šolsko poslopje pride na boben!

(Duhovniške spremembe.) Umrl je nagloma č. o. Klement Salamun, gvardijan oo. minoritov na Ptiju. Danes ob 10. uri je bil pogreb. Naj v miru počiva! — Č. gosp. kaplan Fr. Višnar je postal provizor pri Sv. Križu tik Slatine. Ta nadžupnija pa je razpisana do dne 17. februarja.

Društvene.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so poslali slavni občinski zastop Galušaka 5 gld., občni zbor bralnega društva v Rušah po č. g. Šijancu 5 gld, preč. g. stolni prošt Ignacij Orožen 10 gld., č. g. Jan. Kukovec, župnik v Apačah, 2 gld. 50 kr. in neimenovan v Slivnici 1 gld. Bog plati!

(Katoliško delavsko društvo) v Mariboru je imelo v nedeljo občni zbor. Iz poročila tajnikovega je bilo posneti, da je društvo lani priredilo 11 društvenih zborov s slov. in nemškimi govorji, razne glediščne predstave, družbinske večere, božičnico itd. Ko je odbor prevzel društveno vodstvo, imelo je društvo razun inventara 14 gld. 35 kr. gotovine v blagajni, 53 gld. v podpornem skladu in 119 gld. 3 kr. dolgov. Dolgorvi so se lani vsi poravnali in vkljub temu, da je društvo lani izplačalo obolelim udom 112 gld. 60 kr. podpore, nahaja se koncem leta v blagajni 36 gld. 21 kr. in 171 gld. 38 kr. v podpornem skladu. Vsi društveni dohodki so znašali 1178 gld. 7 kr. Rednih društvenikov ima društvo 112, podpornih 67 in 3 častne. Novi društveni odbor se je tako-le sestavil: č. g. Martin Matek, predsednik; g. A. Kurzmann, I. podpredsednik; g. Fr. Ploč, II. podpredsednik; g. O. Schmidt, tajnik; g. Fr. Kothbauer, blagajnik; g. J. Hardinka, knjižničar; gg. odborniki: Jurič, Ulčnik, Gselmann, Fersch in Cvahte.

(Občni zbor »Savinjske podružnice«) Slov. planinskega društva se vrši v nedeljo, dne 16. januarija ob 2. uri popoldne gostilni g. Josipa Mikuša v Gornjem gradu po dnevnom redu: 1. Poročilo o delovanju leta 1897.; 2. Poročilo blagajnika; 3. Proračun za leto 1898.; 4. Nasveti in predlogi. Ako bi v smislu § 17 društvenih pravil ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se ob 3. uri isti dan drugi občni zbor po enakem dnevnom redu.

(Bralno društvo v Cezanjevcih) ima občni zbor v nedeljo, dne 23. januarija v šoli s sledenjem vsporedom: 1. Pozdrav predsednika; 2. Poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja; 3. Volitev novega odbora; 4. Razni predlogi. Začetek ob 3. uri popoldne. Zabavni del se vrši v gostilnici gospoda Murkoviča.

(Bralno društvo »Mir« pri Veliki Nedelji) ima v nedeljo, dne 16. januarija občni zbor in priredi isti večer o 7. uri veselico z zanimivim programom pri g. Altu.

(CXIII. odborova seja »Slovenske matice«) bode v sredo, dne 19. januarija ob petih popoldne v društvenih pisarniških prostorih. Vspored: 1. Naznanila predsedništva. 2. Odobrenje zapisnikov o 111. in 112. odborovi seji. 3. Poročilo gospodarskega odseka. 4. Poročilo književnega odseka. 5. Poročilo tajnikovo.

(Iz Ljutomera) Prvo spodnještajarsko kolesarsko društvo s pravili »Ljutomersko kolesarji Ptiči seliči« javlja vsem dosedanjim klubovim članom, da se vrši prvi občni zbor v nedeljo, dne 16. jan. točno ob 2. uri popoldne v Ljutomeru v prostorih g. Vaupotiča

z vsporedom: 1. Pozdrav načelnika osnovnega odbora. 2. Prečitanje potrjenih pravil. 3. Vspored udov. 4. Volitev stalnega odbora. 5. Slučajnosti. NB. Posebna vabila se ne izdajejo.

(Vinorejsko društvo) v Krčevinah pri Vurbergu bode imelo dne 17. januarija občni zbor pri načelniku g. Aleks. Grabarju. Vspored: Pozdrav načelnika, pogovor o računih, volitev načelnikovega namestnika, zapisovanje udov, plačevanje letnine in pogovori o vinorejji.

(Bralno društvo pri Sv. Križu blizu Ljutomera) ima občni zbor dne 16. januarija v bralni sobi. Vspored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja. 3. Volitev novega odbora. 4. Vplačevanje udne. Želi se, da bi se ude polnoštevilo udeležili zborovanja in tudi novi pristopili.

(Centralna posojilnica slovenska) v Krškem naznanja, da bode novi rentni davek sama plačevala, in vabi pri tej priliki slovensko občinstvo, da bi svoje prihranjene novce vlagati blagovolilo v neno blagajnico. »Centralna posojilnica slovenska« je registrirana zadružna z neomejeno zavezo. Ž njo je že v zvezi dvajset slovenskih posojilnic, ki so prevzele za njo neomejeno jamstvo. Obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$, in sicer od 1. in 15. dneva vsakega meseca dalje.

Iz drugih krajev.

(Proslavljen pesnik.) Č. g. Anton Hribar, kaplan v Smledniku na Kranjskem, je dobil od naučnega ministra umetniški stipendij v znesku 300 gld. Č. g. A. Hribar je dozdaj večinoma pesnikoval za »Dom in svet«, kateri izvrstni list s tem nujno priporočamo.

(Iz Celovca.) Desetletnice Einspielerjeve smrti se bodo spominjali Slovenci dne 16. jan. Dne 20. jan. pa bodo koroški Slovenci imeli v Celovcu ob 9. uri v cerkvi sv. Duha slovesno sv. mašo zadušnico. — Na Koroškem prične Bauernbundov »Kmečki List« izhajati 15. jan. Slovenci, razširjajte vrli »Mir!«

(Stekel pes) je v Trstu obgrizel 40 ljudij in več psov. Te ljudi bode poslala mestna občina na Dunaj v bolnico. — V Ljubljani na Poljanah je pa stekla mačka ugriznila domačega sina, kateri je tudi šel na Dunaj v bolnico.

(Pet ranjenih in dva mrtva.) V nekem kamenolomu pri Kumnu na Krasu je delalo šest delavcev in jedna ženska. Nenkrat se je utrgal plaz nad njimi ter jih zakopal. Jeden delavec in jedna ženska sta bila takoj mrtva. Ostalih pet pa je hudo ranjenih.

(Razstava za kuhinjsko umetnost) se je otvorila na Dunaju v navzočnosti cesarja in ministrov. Kar premorejo jedil in pijač najboljše kuhinje in kleti v Evropi, se je tu lahko ogledalo in okušalo; razstava je velikanska. Oni dan pa je nastal ogenj, katerega so pa kmalu udušili. Začelo je goreti v kleti, kjer je imel Kleinoschegg iz Gradca šampanjca.

(»Živio!«) je geslo podobi, katero vidimo pripljeno na voglih naših ulic, v izložbah trgovcev, kot kras v koledarjih in časopisih. Znana tvrdka Kathreinerjeva priporočuje svojo sladno kavo s to podobo. Mala stvarica na podobi je gotovo videla pri kaki svečanosti, kako so oče vzdignili kozares vina in sprijatelji in domaćimi trčili rekoč: »živio!« Ta »živio!« ji je ostal v bistri glavici kot izraz najvišjega veselja in odkrito srčne udanosti. In s tem izrazom veselja pozdravi kavo, katero ji ravno prinaša sestrica. Saj je to ona Kathreinerjeva kava, ki ji tako prijetno diši in dobro tekne, krepa ude in daje polno cvetoče lice. In ko ravno nese k ustom čašico, polno kave, vzkipi ji iz srca oni izraz poln zadovoljnosti in srčnega veselja in »živio!« vsklikne svoji sestrici. In sestrica se nasmeje, saj je s pozdravljočo enake misli, saj tudi ona, kakor cela družina, tako rada piše sladno kavo, ker dobro pozna njene vrle lastnosti. Podoba vsakemu dopade. Res, boljše Kathreinerjevo svoje toliko priljubljene sladne kave ni mogel priporočiti, kakor je storil umetnik s to podobo.

Loterijne številke.

Gradec 8. jan. 1898: 15, 48, 67, 27, 7
Dunaj > > > 73, 36, 42, 3, 28

ZAHVALA.

Samo božja milost nas je ohranila, da nismo obupali, ko je tako nenadoma umrla v Gradcu dne 8. prosinca nam nepozabljiva gospa

Neža Kregar, roj. Zupanc

ter bila dne 11. prosinca v Mariboru pokopana. Ob tej nenadomestljivi izgubi pa nas je tudi tolažilo sočutje vseh sorodnikov in znancev, posebno pa mnogobrojna udeležba pri pogrebu. Vsled tega izrekamo najspodbnejšo zahvalo preč. duhovščini, slovanski čitalnici, ki je premilo petje oskrbelo, slav. katol. rokodelskemu društvu, sl. katol. delavskemu društvu, sl. Vincencijevi družbi, sl. delavskemu bralnemu in pevkemu društvu, ter sploh vsem znancem in prijateljem, da so prebagli pokojnici izkazali zadnjo čast Hvala tudi za vence! Priporočamo jo v pobožno molitev in blag spomin.

V Mariboru, dne 12. prosinca 1898.

Žalujoči ostali.

Pri meni se dobiva prav lepa

koruza in oves

tako tudi različna poljska semena, kakor: deteljno, travno, korenjevo, runkeljnove in bele repe itd. po nizki in dobi postrežbi.

Milan Hočvar,

trgovec v Celji, glavni trg.

1-12

se pripravlja **tiskarna sv. Cirila v Mariboru** za napravo

vabil, vstopnic

vsperedov, plesnih redov

in izdelovanje okusnih

Zaročnih kart in poročnih naznanih

zagotavlja najboljšo postrežbo in najnižjo ceno.

Potem

LEPAKE

DIPLOME

J. N. Peteršič, Ptuj,

nasproti veliki vojašnici

(Ungarthorgasse št. 6 zraven pošte),
trgovina knjig, papirja, galerijskega in norimberškega blaga, pisalnega in risalnega orodja,

priporoča p. n. pisarnam, čast. duhovščini, g. učiteljem, slav. občinam, slav. krajn. šol. svetom, slav. društvi, kakor vsem gg. trgovcem in slav. občinstvu svojo novo veliko zalogo vsakovrstnega papirja za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega svilnatega papirja (za cvetlice), za vezanje knjig itd.,

zalogo raznih sedaj novo vpeljanih pisank in risank, dobrih svinčnikov, kakor angleških peres.

Nadalje priporočam zavitke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, radirke, krede, gobice, pušice in škatle za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah,

posebno lep izbir papirja in zavitkov v mapah in elegantnih škatljah (kasetah),

najbolje strune za citre, gosli, kitare in tamburice, velik izbir tintnikov, albumov in okvirje za fotografije, spominice, žepne nože, mošnjice za denar, vsakovrstne pipe, izprehodne palice in vseh drugih v galerijo spadajočih predmetov.

Nadejaje se, da me bode slav. občinstvo v mojem novem povzetju vsestransko podpiralo, beleži z velešpoštovanjem

Gornji.

2

Zobozdravniško naznanilo.**Dr. J. Riebl**

ordinira vsak dan za zobobolne v lastni hiši: vrtna ulica (Gartengasse) št. 9

v Celji.

Plombira in ustavlja umetne zobe in zobovje z zlatom itd., tudi brez po trebe izjemanja, ne ovira žvečenja, ne govorjenja, garanjuje za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim delom. Izdira zobe brez bolečin v plinovi veselni narkozu, pa odstrani zobne bolečine tudi brez izdiranja.

1-12

Drujskim in celjskim Slovencem!

Posamezne številke „Slov. Gospodarja“ se po 5 novcev dobijo na Ptiju pri gosp. J. N. Peteršiču (Ungarthorgasse št. 6.) in v Celju pri g. Emi Wilfling, Gosposke ulice št. 28.

Zahvala in priporočilo.

Prečastitemu duhovništvu se na ta način za vso tako izdatno dodeljeno naklonjenost presrečno zahvaljujem ter prosim za daljno zaupanje in se bodem iz vse moči potegoval, tistega vedno vreden ostati.

Ob ednem očitno naznanjam, da se mi je posrečilo urediti, da moje voščene sveče še bolj dolgo goré n. pr. $\frac{1}{4}$ kg sveča gori 26 ur. Vsled tega je tudi cena glede izvrstne kakovosti jaka nizka.

Odpava je prosta za vsako poštno postajo ter prosim za naročila, da se vsaka pomota pri odpeljavi odstrani.

Cene so jamčene kot za prave voščene sveče, gold. 2·50 kg, z odpadki mešane gld. 2·30 kg.

Z odličnim spoštovanjem

Aug. Günther v Slov. Gradcu.

Dr. A. Praunseis

okrožni in praktični zdravnik
v Celju 21-22

ordinuje tudi za zobobolne vsaki dan od 9.-11. ure dopoldne in od 2.-5. ure popoldne v Celju

Ringstrasse št. 9.

Plombira se zlatom, srebrom in emailom po amerikanskem sistemu brez vsakih bolečin in garanjuje za najpopolnejšo izvršitev.

Na prodajo

je v Halozah župnije Sv. Trojice, lep vinograd, ki meri čez 2 orala. Hiša za gospodarja je posebej, a pri hiši za viničarja je tudi preša. Poslopja so vsa v dobrem stanu in vinograd dobro obdelan. Pogoje naznani gosp. Lojz Horvat, posestnik v Mestnem vrhu pri Ptiju. 1-2

Trgovina

z raznim blagom v št. lenarskem okraju, tik farne cerkve se da pod jako ugodnimi pogoji v najem. — Čisti gotovi dohodki 900—1000 gld. na leto. — Adresa pri upravnosti lista.

2-3

Čebelnovoščene sveče,

lepo izdelane, dobro obležane, prodaja v vsakej velikosti in številu

Jožef Dufek,

svečar v Mariboru, Viktringhofgasse št. 5.

Cenik na zahtevo zastavljen.

6-8

Posestvo na prodaj

6 oralov zemlje, obstoječe iz njiv, sadnoscnika in gozdova, zidana hiša, mlin na tri tečaje, vse v dobrem stanu v Zgor. Dupleku št. 1. pri Sv. Martinu pod Vurbergom. Oglasi se pri lastniku.

2-2

Posestvo na Tezni pri Mariboru

s hišo, ki ima 10 stanovanj z mesečno mitnino 36 gld. se proda. Več se zve pri lastniku št. 35 Ptajska cesta.

2-2

NAZNANIO.**„Južno-štajerska hraničnica“****v Celju**

obrestuje hranične vloge, kakor dosedaj tudi od novega leta 1898 naprej po **4 odstotke**, ne da bi odtegovala rentni davek.

Nevzdignjene obresti pripisujejo se od vsakega **prvega prosinca in prvega malega srpana** h kapitalu.

4-6

Ravnateljstvo.

30 dni čas poskušnje.
5-letno pismeno
jamstvo.
WERTHEIMOV
šivalni stroj.

Jako izv. čisto tiho
šivajoč stroj za obitelji in za obrt.

**Visok stroj
za obitelji. gld. 35.50.**

Vsak stroj, ki
se v času po-
skušnje dobro
ne obnese,
vzamem na
lastne stroške
brez zadržka
nazaj.

Agentov ni,
zato proda-
jam za polo-
vico navadne
cene najboljšo
robo. Zahte-
vajte cene in
obrazce šiva.

Pošiljam na vse kraje cesarstva.
Zaboj zastonj.

Razpošiljalci šivalnih strojev 1-8

Louis Strauss,
zalagatelj društva c. kr. državnih in
železniških uradnikov in učiteljskega
semenišča.

Dunaj IV. Margarethenstr. 12. dn.

Pred dvema meseцema ste mi po-
slali Wertheimov šivalni stroj, imenovan
„veliki Ringschiff štv. 34“, ki ustreza vsem potrebam. Posebno pri-
pomnim, da teče lahko, hitro in brez
ropota. Hvala za naglo postrežbo in
dobro okovljeno pošiljatev. Delal sem
že na kakih dvanaestih strojih, a noben
mi ni tako ugajal, kakor Wertheimov
„Ringschiff“.

V Seegu (Češko) meseca julija 1897.

Karol Rettinger, krojaški mojster.

Komu je mar

dobiti sveč iz pristnega voska, ki lepo
gorijo, naj si jih naroči pri Avg. Adamecu,
svečarju v Rogatcu. 1-2

Cerkveno predstojništvo v Rogatcu.

Jedino pravi

Balsam

(Tinctura balsamica)
iz lekarne pri
„angelju varhu“
in tovarne far-
macevtičnih
preparatov

A. Thierry-ja
v Pregradi

pri Rogatec-Slatini.
Preskušen in potren
od zdravstvenih
oblastev.

Najstareje, najpri-
stejne, najrealnejne in
najceneje ljudsko

domače zdravilo, ki usteši prsne in plučne
bolesti, želodčni krč itd. ter je vporabno
notranje in zunanje. V znak pristnosti
je zaprta vsaka steklenica s srebrno
kapico, v katero je vtisnjena moja tvrdka
Adolf Thierry, lekarna pri „angelju
varhu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgo-
raj stopeče zeleno tiskane varstvene
znamke, naj se odkloni kot čim cenejo
tem nič vrednejo ponaredbo. Pazi naj
se toraj vedno natančno na zeleno
varstveno znamko, kakor zgoraj! Po-
narejalce in posnemovalce svojega je-
dino pravega balzama, kakor tudi pre-
kupce nič vrednih ponarejenih, občin-
stvo varajočih drugih balzamov, zasle-
dujem najstrožje sodnijskim potom na
podlagi zakona o varstvenih znamkah.
Kjer se ne nahaja zaloga mojega bal-
zama, naj se naroči direktno in na-
slov: Na angelju varha lekarno A.
Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Sla-
tini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic
stane franko vsake avstro-ugarske poštne
postaje 4 krone, v Bosnu in Hercego-
vinu 12 malih ali 6 dvojnih steklenic
4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majh-
nih ali 6 dvojnih steklenic se ne raz-
pošilja. Razpošilja se samo proti pred-
plačilu ali poštnemu povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na
zgorajšnjo zeleno varstveno znamko,
katero mora nositi v znak pristnosti
vsaka steklenica.

26-30

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Stotisočero
družin vsak dan
posebno
rado pije

Zdravo!

Kathreiner-Kneippovo sladno kavo

Prosta zdravju škodljivih snovij bobove kave ima edino Kathreiner-Kneippova sladna kava te dišavo in prijetni ukus. Ker pospešuje tek in je lahko prebavljiva, se Kathreiner-Kneippova sladna kava izkazuje že leta jednako dobro za odrasle in otroke. Z ozirom na zdravje in varčnost bi pristne „Kathreiner-jeve“ kave ne smelo nedostajati v nobenem gospodinjstvu.

Svari se pred ničvrednimi ponaredbami.

J. Pserhofer-jeva lekarna, Zum goldenen Reichsapfel' Dunaj, I., Singerstrasse Nr. 15.

J. Pserhofer-jeve teločistilne krogljice,

staroznano, lahko teločistilno in od mnogih zdravnikov občinstvu priporočeno domače sredstvo. Te krogljice so tiste, ki so že več desetletij znane pod imenom „J. Pserhofer-jeve kričistilne krogljice“ in se jedino pristne izdelujejo v le-

karni „zum goldenen Reichsapfel“, Dunaj, I., Singerstrasse 15.

Teh krogljic stane: Jedna škatljica s 15 krogljicami 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr. — Ako se denar naprej pošlje, stane s prosto pošiljavijo vred: 1 zavitek krogljic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor eden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva **„J. Pserhofer-jeve teločistilne krogljice“**

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v rdečih pismenih, kateri je

videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferja.
1 posodica 40 kr., prosto poštne
65 kr.

Trpotčev sok, proti razlizenju, ena
steklenica 50 kr.

Balzam za golšo, 1 steklenica 40 kr.,
poštne prosto 65 kr.

Stollovi Kola-izdelki izvrstnih krepčal
za želodec in živce. 1 liter Kola-

vina ali eliksirja 3 gld., $\frac{1}{2}$ litra

1 gld. 60 kr., $\frac{1}{4}$ litra 85 kr.

Britka želodčna tinktura, (nekaj
živiljnska esenca imenovana.) Rahlo
mečilo, ki budi in krepcja želodec
pri slabem prebavanju. 1 steklenica
22 kr., dvanaštero 2 gld.

Balzam za rane, 1 steklenica 50 kr.

Tanokininska pomada J. Pserho-

fer-ja, pospešuje izvrstno rast las, 1
škatljka 2 gld.

Zdravilni obliž za rane bivšega prof.
Stendela, 1 posodica 50 kr., pošt-
nine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bulri-
cha, domače sredstvo proti slabim pre-
bavim. 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še vse druge domače in vnanje farmacevtične specijalitete, naznane

v avstrijskih časopisih, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje na tanko in najceneje naročajo.

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju. 1-6

Če se denar naprej pošlje (najboljše po poštni nakaznici), stane poština dosti manj, kakor po povzetju.